LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ
Број 20 ● мај 2014. ● www.legeartis.rs

Како решити проблем вишка запослених?

ДИЛЕМЕ...

О МОГУЋНОСТИ КОМПЕНЗАЦИЈЕ У СТЕЧАЈУ

У ПРИМЕНИ ЗАКОНА О АУТОРСКОМ И СРОДНИМ ПРАВИМА

... ПЛУС

ЗАКОНСКИ ОКВИР ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА

ШТА ЈЕ ТО ЗАЈЕДНИЧКИ КОНСУЛТАТИВНИ ОДБОР?

Држава и друштво
Чему служи електронски потпис?

Планирање и изградња
Како до грађевинске лиценце?

Судски поступци
Својство опојних дрога у судској пракси

Порези и акцизе
Пореске олакшице код куповине прве некретнине

ИНВЕСТИРАЈТЕ У ВАШЕ ПОСЛОВАЊЕ!

Претплатом на Инг-Про Јавне набавке све врсте јавних набавки које су значајне за ваше пословање, а објављене су на Порталу јавних набавки, можете добијати на вашу е-пошту путем мејл сервиса.

Уз велики број различитих претрага, лако ћете пронаћи оно што вас интересује, уштедети време и новац, повећати продуктивност.

др Љиљана Рудић-Димић
дипл. правник с дугогодишњим искуством на пословима остваривања и заштите интелектуалне својине, посебно ауторског и сродних права

Преводилац запослен у јавној администрацији, односно јавним предузећима које је основала Република Србија, нема признато ауторско право на својим преводима створеним у радном односу.

Вук Перовић
дипл. правник, специјалиста за корпоративно управљање

Квалификован је онај електронски потпис који искључиво и недвосмислено идентификује потписника и који је настао коришћењем средстава која су искључиво под његовим надзором.

Драган У. Калаба
заменик Вишег јавног тужиоца у Чачку

Ниједе није регулисано да мора постојати тачно одређени проценат тетрахидроканабинола у саставу индијске конопље – канабиса да би она тада била опојна дрога.

Игор Живковски
адвокат, специјалиста за област пореског саветовања

Купац првог стана ослобођен је ППАП-а, што у пракси ипак не подразумева његово пасивно држање. Наиме, потребно је да купац прибави прописану документацију како би је порески обвезник могао да поднесе уз пореску пријаву на обрасцу ППИ-4.

Снежана Ћушић
дипл. правник

У Србији је слаба стручна оспособљеност како појединаца тако и привредних друштава за велике међународне пројекте, па самим тим све те послове обављају стране компаније.

Гордана Ајншпилер-Поповић
судија Привредног апелационог суда

Зависно од тога када су започети, тренутно се у Републици Србији стечајни поступци воде по три закона.

Бранислав Пејчић
генерални секретар Заједничког консултативног одбора

Успостављен је механизам за непосредно учешће општина и градова, односно органа АП Војводине у процесу приступања Србије Европској унији.

Александар Марковић
дипл. правник с вишегодишњим искуством у свим областима радног права

Као критеријуми се одређују резултати рада за одређени период пре престанка радног односа, а уколико више запослених потпада под примену одређених критеријума, онда се, супсидијарно, одређују критеријуми социјалне природе.

случајевима број 3 и 4, „можда" је ипак постојало размишљање већа да треба применити познати правни принцип „ко може више може и мање". То јесте тачно, али такав принцип, а посебно због израженог начела законитости у кривичном поступку, има смисла само ако то из одређене законске одредбе јасно произлази, што свакако није случај са одредбом члана 37. ст. 2. ЗКП-а у којој је наведен тачно одређе... из фазе главн... је. Виши суд... поступа... у о кри... надле... у „Сл. глас... ви...) у члану 34. ... „ако у току ... суд установи ... надлежан нижи ... суд, неће уступити предмет том суду, него ће сам спровести поступак и донети одлуку".

То даље значи да **не постоје више било каква ограничења у смислу садржине ранијег члана 37. ст. 2.** старог ЗКП-а, већ ће суд било када током трајања главног претреса чим установи да се ради о предмету из надлежности нижег суда, сам спровести поступак. Управо **оваква садржина ...ЗКП-а** из члана 34. **...више може и ма... оправдава ...ко може**

Уместо закључка

Како се из приказаних пр... ра може видети, до доношења новог Законика о кривичном поступку постојало ... ограничење до које фазе кривичног поступка – главног претреса, надлежни суд пази на своју стварну надлежност, па су се тим поводом појавила различита тумачења појма *отварања заседања и отварања главног претреса*, односно почетак главног претреса. У новом ЗКП-у не постоји ограничење до које фазе поступка суд пази на своју надлежност. Наиме, у члану 385. ст. 1. ЗКП-а регулисано је да главни претрес почиње доношењем решења да се главни претрес одржи, а у члану 34. ст. 2. ЗКП-а (под насловом *Оцена надлежности*), регулисано је да ако у току главног претреса суд установи да је за суђење надлежан нижи суд, неће упутити предмет том суду него ће сам спровести поступак и донети одлуку.

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прошире... који одложено ступају на снагу и/... раже (у целости или у делу), односно ... или у делу:

- Правил... одложено примењују у целости ... од 14. 2. 2014. године
  – ступио је на снагу 22. фебруара 2014, а примењује се од 1. марта 2014. године
- Уредба о класама ваздушног простора Републике Србије и условима за њихово коришћење, објављена у „Сл. гласнику РС", бр. 106/2013 од 5. 12. 2013. године
  – ступила је на снагу 13. децембра 2013, а примењује се од 6. марта 2014. године
- Одлука о начину обављања послова између Народне банке Србије и Управе за трезор који се обављају преко система консолидованог рачуна трезора за девизна средства, објављена у „Сл. гласнику РС", бр. 92/2013 од 22. 10. 2013. године
  – ступила је на снагу 23. октобра 2013, а примењује се од 1. априла 2014. год...

КАЛЕНДАРИ...
- ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА
- ВАЖЕЊА ПРАВНИХ АКАТА
- ДОГАЂАЈА

же опорезивању добити коју оствари пословањем преко стално... ...у је пре... се на... ...зник, у смислу Закона... ...бавља... ...ивно лице које је основано и ... ...пословањем преко ... ...не јединице која има седиште стварне управе и контроле ван територије Републике. Резидентни обвезник који ...датност на територији ... ...послује преко ... ...не јединице која води пословне књиге у складу с прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, опорезиву добит, сагласно члану 5. ст. 1. Закона, утврђује у складу са Законом и подноси за сталну пословну јединицу порески

ПРИМЕРИ ИЗ ПРАКСЕ

#1

Резидентни обвезник (на основу закључ... ...ра) плаћа нерезидентном правном лицу – резиденту Велике Британије (власни... ...х права на рачунарском програму – софтверу), накнаду по основу права кори... ...рачунарски програм – софтвер не користи резидентни обвезник (који, у конкрет... ...идентног обвезника, преноси другом нез... ...за сопствене потребе) то право, уз д... ...сија је изнело став да накнада за коришћење ...резидентном обвезнику.

Имајући у виду наведено, Мин... ...програм – софтвер (без обзира на то што ...или за право коришћења ли... ...ости стечено право коришћења, већ то ...ом програму – софтверу, даље пре... ...ац лиценце, у ко... ...ника) спада ...у ауторске накнаде, приликом чије испла... ...овезник дужан да обра... ...дуговани порез по одбитку.

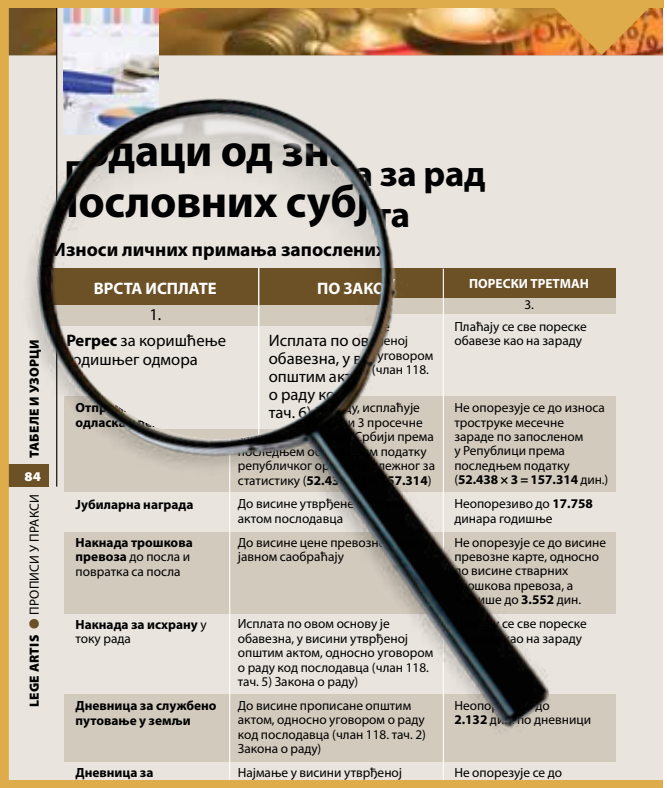
#2

Резидентни обвезник, у складу са уговором о лиценци заклу... ...идентним правним лицем (из Аустрије, односно из Швајцарске), стиче право кор... ...ора и, с тим у вези, обавезан је да нерезидентном обвезнику (по основу коришћења ...офтвера, као и пружања подршке раду софтвера) плаћа уговорену накнаду.

С тим у вези, у случају када права на рачунарском програму припад... ...ном обвезнику (правном лицу), који путем уговора о лиценци преноси право ... ...предмета уговора – рачунарског програма резидентном обвезнику који му по то... ...плаћа одређену накнаду, та накнада представља ауторску накнаду која се опорезује ... ...одбитку по стопи од 20%, уколико међународним уговором о избегавању двостр... ...резивања није другачије уређено. При том, накнада коју резидентно правно лице ...резидентном правном лицу, по основу услуга (на пример, одржавања софтвера)

АУТОРСКИ ТЕКСТОВИ СА ОБИЉЕМ КОРИСНИХ ПРИМЕРА И СТРУЧНИХ ТУМАЧЕЊА

ЗНАЧАЈНИ ПОДАЦИ И КОРИСНИ МОДЕЛИ ПРАВНИХ АКАТА

...подаци од зна... ...а за рад ...пословних субј...та

Износи личних примања запослени...

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКО...	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.		3.
Регрес за коришћење годишњег одмора	Исплата по ов... обавезна, у ... уговором општим ак... о раду ко... тач. 6)... (члан 118. ...у, исплаћује ...м 3 просечне ...рбији према ...м податку ...ежној за статистику (**52.43...** **...57.314**)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпр... одласка...		Не опорезује се до износа тросруке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку (**52.438 × 3 = 157.314** дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене актом послодавца	Неопорезиво до **17.758** динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозн... јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно ...по висине стварних ...трошкова превоза, а ...више до **3.552** дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 5) Закона о раду)	...се све пореске ...ао на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2) Закона о раду)	Неопо... ...до **2.132** ди... ...по дневници
Дневница за	Најмање у висини утврђеној	Не опорезује се до

ПОСТАВИТЕ ПИТАЊЕ НАШЕМ АУТОРУ, НАСТОЈАЋЕМО ДА ОДГОВОРИМО НА СВАКО ОД ЊИХ

...АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ
...ник с вишегодишњим искуством у ...стима радног права, а нарочито у ...бластима с другим гранама права
kompanijsko.pravo@legeartis.rs

један од два уобичајена начина престанка привредног друштва. Стога, приликом одлучивања о покретању властитог посла, предузетник заправо треба да рачуна и на трошкове, економски речено, „изласка из гране", односно колико ће га коштати „затварање" предузећа, путем стечаја, уколико се посао не буде одвијао по плану.

НОВИНЕ У ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА

Комора стечајних управника

Једна од битних новина јесте укидање надзорног органа у виду Агенције за лиценцирање стечајних управника и **оснивање Коморе стечајних управника**, као новог удружења стечајних управника, са својством правног лица. Надлежности ове коморе биле би:
- сачињавање кодекса професионалне етике;
- издавање, обнављање и одузимање лиценци за рад стечајним управницима;
- вођење именика стечајних управника.

Регулисана су овлашћења органа Коморе, надзор над радом

Стечај... ...вник

(1) имен... ...непосред... ...могућност ...управника ... стечајног ...чајевима (им... ...им сте... ...милиона динар... ...радника), стечајни... ...500 ...имају право да пред... ...чајног управника, а ако ... ...више од 50% вероватних по... ...раживања (нова категори... ...стечајни судија је обавезан ...именује тог стечајног упр... ...ника;

(2) додата су ограниче... ...именовању стечајног у... ...ника (повезаност с влас... ...и другим повезаним ли...

(3) уводи се појам аси... ...стечајног управника;

(4) уводи се **појам к... ...рије стечајног упр...**, ...која може да обавља ... ...као предузетник или ...редно друштво;

(5) у делу надлеж... **...ширена је обавез... ...ног управника** да:
- у року од 15 ... ...дана именовања сачи... ...еровatних стечајних... ...чних поверилаца и достави је суду и организацији за надзор;
- изврши анализу пословања стечајног дужника за период од 5 година пре покретања стечаја, и за сваку годину сачини

именован и када фактичк... ...ступа на дужност, и да у поче... ...ном периоду, по фактич... ...ступању на дужност, им... ...информација на расп...**ања**

(6) прецизиран... ...је о току ...ука и стању ... ...масе, с тим да се ови ...вештаји јавно објављују (на ...тернет страници) – овде се ...же поставити питање „одно... ...а" пословне тајне и транспа...рентности стечајног поступка;

(7) детаљно је **регулисано по... ...ступање по притужби на рад** стечајног управника;

(8) пре продаје имовине, стечајни управник је дужан да сам уради или да прибави процену вредности имовине стечајног дужника, извршену уз примену међународних рачуноводствених стандарда; у случају протека више од годину дана између процене и продаје, на захтев одбора поверилаца, стечајни управник ће прибавити нову процену имовине.

Скупштина поверилаца

Скупштину поверилаца чине сви стечајни повериоци, као и до сада, с тим што се додаје да **њу не могу чинити повериоци четвртог испадног**

ВЛАДАН МИРКОВИЋ
главни и одговорни уредник
vladan.mirkovic@ingpro.rs

LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ

ISSN 2334-6140

Година II, број 20
МАЈ 2014.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО
Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грчић
Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:
Владан Мирковић

Сарадници:
др Љиљана Рудић-Димић
Александар Марковић
Биљана Антић
Бранислав Пејчић
Вук Перовић
Гордана Ајншпилер-Поповић
Драган У. Калаба
Игор Живковски
Снежана Ћушић

Уредник рубрика *Календар важења правних аката/Порески календар*:
Ана Фулетин

Лектор/коректор:
Радмила Савић

Организатор издања:
Оливера Бошковић

Дизајн и обликовање часописа:
Маја Кесер

Редакција:
Веле Нигринове 16а
11000 Београд
тел: +381 11 2836 820
факс: +381 11 2836 474
е-пошта: redakcija@legeartis.rs
Часопис излази електронски једанпут месечно (12 бројева у оквиру годишње претплате). Текстови достављени за објављивање се не враћају. Сви текстови који се објављују у Часопису подлежу редакцијско-техничкој обради, у складу са одговарајућим стандардима Часописа.

„Практикујући" политику тзв. пуне запослености, социјалистички системи готово да и нису познавали институт „вишкова" запослених. Та „лажна" запосленост косила се са свим основним принципима економије, узрокујући прилично турбулентну ситуацију на тржишту рада у нашој земљи у раздобљу после 2000. године. Имајући у виду чињеницу да нам као друштву проблеми у овој сфери тек предстоје, корисно је знати како изгледа и како се спроводи поступак за решавање проблема вишка запослених (стр. 22).

Оснивање и почетак рада Заједничког консултативног одбора означава могућност да се мишљење грађана Србије, а које изражавају кроз непосредно изабране представнике на локалном и регионалном нивоу, може чути у самој Европској унији и то путем Комитета региона ЕУ. О томе сазнајте на стр. 8.

У мајском броју говоримо и о законском оквиру за оцењивање ученика у основном и средњем образовању и васпитању, могућности компензације у стечајном поступку, својству опојних дрога кроз случајеве из судске праксе, али и о начину на који се стичу услови за обављање пројектантских и извођачких радова (лиценца).

У већ препознатљивом ауторском формату *Дилеме*, предлажемо да прочитате текст *13 најчешћих дилема у примени Закона о ауторском и сродним правима* (стр. 70).

Уз уобичајене рубрике и корисне обрасце, у овом броју сазнаћете и како се остварује право на пореско ослобођење и повраћај пореза приликом куповине прве непокретности, као и о предусловима за успешно спровођење концепта е-управе.

Информишите се на правом месту,
читајте LEGEARTIS!

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis* отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и покуде. Можете их упутити ауторима текстова или на е-адресу редакције часописа **redakcija@legeartis.rs**

Пратите нас:
- **www.legeartis.rs**
- **www.propisi.net**
- **www.ingpro.rs**
- **www.facebook.com/IngProLegeArtis**

У овом броју...

ЕВРОПСКО ПРАВО

8 Глас локалних и регионалних органа власти Србије у Комитету региона Европске уније

ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА

16 Како до решења о испуњености услова за обављање пројектантских и извођачких радова – лиценце

РАДНИ ОДНОСИ И СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

22 Колективно отпуштање као начин решавања проблема вишка запослених

ПОРЕЗИ И АКЦИЗЕ

30 Право на пореско ослобођење и повраћај пореза приликом куповине прве непокретности

ОБРАЗОВАЊЕ

38 Законски оквир за оцењивање ученика у основном и средњем образовању и васпитању

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

46 Својство опојних дрога и случајеви из судске праксе

54 Могућност компензације у стечајном поступку (први део)

ДРЖАВА И ДРУШТВО

62 Дугачак пут од електронског потписа до е-управе

АУТОРСКО ПРАВО И ПРАВО ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ

70 13 најчешћих дилема у примени Закона о ауторском и сродним правима

ПОРТАЛ ЧИТАЛАЦА

80 Имате питање? Имамо одговор!

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ

92 Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Корисни модели правних аката

96 Тужба ради оспоравања очинства (члан 252. ст. 4. Породичног закона)
98 Тужба са алтернативним овлашћењем туженог – члан 196. ЗПП-а
99 Уговор о уступању имовинских ауторских права
102 Тужба са евентуалним тужбеним захтевом у објективном смислу – члан 197. ст. 2. ЗПП-а
104 Решење о одбијању приговора на оцену добијену у току школске године

РУБРИКЕ

3 Међу ауторима у овом броју...
4 Из прве руке
5 Уводна реч
60 Порески календар
68 Календар важења правних аката
95 Календар догађаја...

Глас локалних и регионалних органа власти Србије у Комитету региона Европске уније

Значај, предности и користи које грађани Србије могу имати оснивањем и почетком рада Заједничког консултативног одбора огледају се, пре свега, у могућности да се њихово мишљење, које изражавају кроз непосредно изабране представнике на локалном и регионалном нивоу, може чути у самој Европској унији и то путем Комитета региона ЕУ

Образовањем „Заједничког консултативног одбора састављеног од представника Комитета региона ЕУ и локалних и регионалних органа власти у Србији" успостављен је **механизам за непосредно учешће општина и градова, односно органа АП Војводине у процесу приступања Србије Европској унији**. То значи улазак у континуирани процес припреме за активности у оквиру будућег чланства у Европској унији, као и припреме за учествовање у раду Комитета региона ЕУ након приступања Републике Србије Европској унији. Тиме је процес приступања, и не само тај процес већ читав концепт идеја и сегмент спољне политике наше земље који се односи на европске интеграције, приближен грађанима, тако да га они у наредном периоду могу што боље разумети, али и тако да се њихово мишљење које изражавају кроз непосредно изабране представнике на локалном и регионалном нивоу, путем Комитета региона ЕУ, може чути у самој Европској унији.

Влада Републике Србије донела је 20. фебруара 2014. године закључак 05 број: 119-1093/2014 којим су **утврђени овлашћени предлагачи чланова и заменика чланова српског дела „Заједничког консултативног одбора** састављеног од представника Комитета региона ЕУ и локалних и регионалних органа власти у Србији" (у даљем тексту: Заједнички консултативни одбор), **број чланова и заменика чланова Заједничког консултативног одбора, као и критеријуми за њихов одабир**.

Доношењу овог закључка претходио је поступак именовања представника Републике Србије у телима за спровођење Споразума о стабилизацији и придруживању, који је обухватио како Одбор за стабилизацију и придруживање и надлежне пододборе, тако и потребу образовања Заједничког консултативног одбора (закључак Владе 24 број: 119-10953/2013 од 18. децембра 2013. године).

Након што је Република Србија 1. септембра 2013. године стекла својство придружене чланице (иако потписан још 29. априла 2008. године, Споразум о стабилизацији и придруживању ступио је на снагу тек 1. септембра 2013), настала је потреба за дефинисањем институционалног оквира за учешће свих неопходних актера у поступку праћења Споразума о стабилизацији и придруживању. Тако је, поред Савета за стабилизацију и придруживање, Пословником о раду тог савета формално основан и Одбор за стабилизацију и придруживање и Заједнички консултативни одбор. Поред овог споразума, односно Пословника о раду који је усвојен Одлуком број 1 Савета за стабилизацију и

Заједнички консултативни одбор оснива се ради промовисања сарадње између регионалних и локалних власти ЕУ и локалних власти и региона Србије.

у раду Заједничког консултативног одбора унапредиће сопствена сазнања о могућностима коришћења кохезионог и структурних фондова у периоду након приступања Србије ЕУ и пренети их другима. Будући да је унапређење капацитета за апсорпцију средстава из оквира ИПА фондова једна од тема које се у континуитету разматрају и реализују унутар заједничких консултативних одбора, засигурно је да ће унапређењем рада и даљим развојем капацитета доћи до стварања новог, вишег нивоа спремности за планирање, припрему и управљање средствима европских фондова након пријема Републике Србије у чланство. То се односи директно на кохезиони фонд и структурне фондове.

У области територијалне и прекограничне сарадње, образовањем Заједничког консултативног одбора, јединице локалне самоуправе добиће нови институционални подстрек у развоју прекограничне сарадње, као и другим облицима регионалне сарадње која у овом тренутку у Србији постоји, а која ће се у наредном периоду још више развијати и унапређивати (као, на пример, кроз Еврорегионе којих сада у Србији постоји неколико). Реч је о облицима територијалне сарадње која се успоставља зарад остваривања различитих циљева у одређеним областима развоја од значаја за регионе и локалну самоуправу, али која у овом тренутку нема јасно дефинисане форме, правни основ и начин оснивања, изворе средстава.

Еврорегиони могу бити претеча развоја *EGTC* концепта у Србији, који се базира на сличним циљевима ради којих су основани Еврорегиони, и чије чланове чине одређени јавно-правни ентитети у Србији, с једне стране, и исти такви ентитети суседних земаља, с друге. Такође, успостављање правног оквира за омогућавање *EGTC* сарадње у Србији не значи директно гашење потребе за Еврорегионима. Напротив, могуће је истовремено постојање оба облика сарадње, али претпоставка је да ће *EGTC* концепт, будући да ће имати јасну форму организације рада, права и обавеза оснивача, начина оснивања, заступања, заједничких циљева и др., понети превагу над другим облицима територијалне сарадње.

На крају, EGTC, затим ECG као облик сарадње који познаје III протокол уз тзв. Мадридску конвенцију Савета Европе, као и Еврорегиони, неће умањити значај сарадње између самих општина и градова у Србији. Међуопштинска сарадња, било у области економског развоја, заједничкој реализацији инфраструктурних пројеката од заједничког интереса, било у свакој другој области од значаја за друштвени развој, представља једно од питања којима ће се бавити Заједнички консултативни одбор. Наиме, разменом знања и искустава српског дела са члановима Заједничког консултативног одбора чије чланове именује Комитет региона ЕУ, стремиће се омогућавању развоја постојећих облика међуопштинске сарадње у Србији, нарочито развијених градова с неразвијеним општинама, и стварању нових.

Заједнички консултативни одбор биће место у којем органи свих јединица локалне самоуправе и регионалне власти могу да дају предлоге у области у којима је Комитет региона ЕУ надлежан, у складу са Уговором из Мастрихта и Уговором из Амстердама. То је начин и да се глас грађана Републике Србије непосредно чује у Европској унији.

Како до решења о испуњености услова за обављање пројектантских и извођачких радова – лиценце

И поред законски дефинисаних претпоставки чијим испуњењем привредни субјекти стичу право да се баве пројектовањем или грађењем објеката, сâм поступак добијања и одузимања ових лиценци испољава одређене мањкавости. У њиховом превазилажењу можда могу помоћи нека од упоредноправних решења која наводимо у овом тексту

Да би једно привредно друштво, друго правно лице или предузетник могли да се баве пројектовањем или грађењем објеката у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 – испр. 64/10 – Одлука УС, и 24/11, 121/2012, 42/2013 – Одлука УС, 50/2013 – Одлука УС и 98/2013 – Одлука УС), треба да буду уписани у одговарајући регистар за израду техничке документације, односно регистар за грађење објеката, тј. да од министарства надлежног за послове грађевинарства добију решење о испуњености услова – лиценцу.

Техничку документацију за изградњу објеката може да израђује привредно друштво, односно друго правно лице уписано у одговарајући регистар за израду техничке документације за ту врсту објеката и које има запослена лица с лиценцама за одговорног пројектанта, и са одговарајућим стручним резултатима у изради техничке документације за ту врсту и намену објеката.

Стручне резултате има лице које је израдило или учествовало у изради, односно у вршењу техничке контроле техничке документације по којој су изграђени објекти те врсте и намене.

Министар надлежан за послове грађевинарства доноће решење којим укида решење о испуњености услова (лиценце), ако се утврди да привредно друштво, односно друго правно лице не испуњава прописане услове на основу којих је добило лиценцу, тј. ако је престао радни однос стручном лицу с референцама, а није замењено другим лицем, као и у случају ако се утврди да је лиценца издата на основу нетачних и неистинитих података.

Техничку документацију може да израђује **и страно лице** под условима реципроцитета и другим условима прописаним законом, тј. ако је на међународном конкурсу стекло право на извођење конкурсног рада у Републици Србији и ако је члан инжењерске коморе земље чији је држављанин.

Грађење објеката, односно извођење радова може да врши привредно друштво, друго правно лице или предузетник који су уписани у одговарајући регистар за грађење објеката, односно за извођење радова (извођач радова), и то:
1) високих брана и акумулација напуњених водом, јаловином или пепелом за које је прописано техничко осматрање;
2) нуклеарних објеката и других објеката који служе за производњу нуклеарног горива,

сертификата – лиценце за пројектовање и извођење радова, већ само околност да у радном односу с пуним радним временом има два инжењера са одговарајућом личном лиценцом у време подношења захтева. Ти инжењери морају имати бар две референце, тј. да су изводили или учествовали у пројектовању или извођењу радова на објектима за које одобрење издаје надлежно министарство.

У Србији је слаба стручна оспособљеност како појединаца тако и привредних друштава за велике међународне пројекте, па самим тим све те послове обављају стране компаније. На пример, пројекат Јужни ток, пролазак гасовода из Русије кроз Србију према Европи. За добијање те лиценце потребно је да привредно друштво има у радном односу два стручна лица машинске струке који су били одговорни извођачи радова на термотехничким, термоенергетским, процесним и гасним инсталацијама, и то за међународне и магистралне гасоводе и нафтоводе радног натпритиска преко шеснаест бара, уколико прелазе најмање две општине, за складишта нафте и гаса капацитета преко петсто тона. Таквих стручних лица у Србији има око двадесетак, а потребно је око педесет привредних друштава лиценцираних за извођење радова кроз Србију јер је траса гасовода преко петсто километара.

САМОРЕГУЛАТОРНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Основна замисао саморегулаторних организација (СРО) огледа се у преношењу контролне и надзорне функције у делатности субјеката у одређеној сфери с државе на саме учеснике на тржишту. Држава би се при том ослобађала несумњиво сувишних функција чиме би се снижавали и буџетски расходи, а фокус правог државног надзора померао би се с надзирања делатности на надзирање резултата делатности. С тим у вези, са увођењем института СРО постепено ће се укидати лиценцирање појединих врста делатности.

Лиценце за инжењере

Приступањем у чланство Инжењерске коморе Србије (ИКС), инжењер добија лиценцу и лични печат, чиме постаје одговорни планер, урбаниста, пројектант, односно одговорни извођач радова. Та лиценца му омогућава да професионално обавља послове из своје струке.

Осим тога, чланови Инжењерске коморе имају обавезу и одговорност и у смислу поштовања професионалних обавеза и Етичког кодекса.

Уколико инжењер жели да постане члан Коморе и добије лиценцу за грађење, односно извођење радова мора да испуни одређене услове у складу са Законом о планирању и изградњи:

- да поседује одговарајућу стручну спрему;
- радно искуство у струци од 5 година, и
- положен стручни испит.

Инжењерска комора води евиденцију својих чланова, тако да је укупан број издатих лиценци до сада 36.255 (144 планера, 1.200 урбаниста, 18.701 пројектаната и 16.210 извођача радова), с тим што члан Коморе може имати једну или више лиценци.

Уколико члан Коморе не поштује Етички кодекс, издата лиценца се решењем може одузети, а на основу коначне и извршне одлуке Суда части ИКС, којом је у конкретном случају изречена мера одузимања лиценце, а све у складу са Статутом Коморе.

Статутом Коморе **предвиђене су 3 мере** које поступајуће судско веће може изрећи у сваком конкретном случају, у зависности од тежине почињеног дела. У питању су следеће мере:

1) одузимање лиценце на период од 6 месеци до 5 година;
2) јавна опомена са објављивањем у штампи, и
3) јавна опомена на седници Управног одбора Инжењерске коморе Србије.

Инжењерска комора Србије уредно ажурира све податке на свом сајту: о својим члановима, добијању, одузимању и изреченим мерама за чланове.

ИНГ-ПРО

PROPISI.NET

ОНЛАЈН ПРАВНИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

ПРОПИСИ | **СУДСКА ПРАКСА** | **ПРАВНА МИШЉЕЊА** | **МОДЕЛИ УГОВОРА** | **МОДЕЛИ ОБРАЗАЦА**

КОМЕНТАРИ | **КАЛКУЛАТОРИ** СУДСКИХ ТАКСИ И КАМАТА | **ЈАВНЕ НАБАВКЕ** | LEGEARTIS ИНГ-ПРО ПРОПИСИ У ПРАКСИ | **МЕЈЛ СЕРВИС**

Укратко:
200.000 међусобно повезаних докумената у увек ажурном електронском издању. Брзе и ефикасне претраге уз више врста филтера по одговарајућим критеријумима, преглед текстова у више прозора.

На нашем тржишту једино **Прописи.нет** имају системски Мејл сервис који све промене из области вашег пословања доставља на ваш мејл.

Прописима.нет можете приступити с било ког рачунара који је повезан с интернетом (службеног, приватног), с било које локације у земљи и свету. Не захтева се никаква инсталација, а база је активна 24 часа, 365 дана у години.

Колективно отпуштање као начин решавања проблема вишка запослених

Решавање проблема вишка запослених стриктном применом законских одредаба може довести до нежељених последица, као и до угрожавања делатности самог послодавца. Важно је знати да само организован и претходно испланиран приступ овом проблему, уз познавање практичних правних „зачкољица" и примену других научних дисциплина, може довести до жељених резултата

Социјалистички системи „практиковали" су политику тзв. пуне запослености, па отуд не чуди што готово да и нису познавали институт „вишкова" запослених. Та „лажна" запосленост косила се са свим основним принципима економије што је узроковало прилично турбулентну ситуацију на тржишту рада у раздобљу после 2000. године, у тзв. периоду транзиције. Нажалост, а како се истиче у уџбеницима економије рада, у последњој деценији „нико се није озбиљније бавио ситуацијом на тржишту рада", већ се (наивно) веровало да ће „невидљива рука тржишта" све решити сама од себе. Штавише, пореска политика вођена у протеклој деценији била је таква да је подстицала капиталну привреду, а не радно-интензивну, па уколико се има у виду број тренутно запослених у тзв. јавном сектору и предузећима у реструктурирању, може се рећи да нам проблеми у овој сфери тек предстоје.

Ако знамо да **економија функционише по принципу „спојених" судова**, јасно је да отпуштањем великог броја запослених, предузећа смањују трошкове свог пословања (у даљем тексту ће се показати да тиме настају и неки други „трошкови"), али тада паралелно настаје и „удар" на буџет у виду исплате накнаде за случај незапослености, што држава опет мора надоместити повећањем буџетских прихода, на некој другој страни, кроз повећање такси и пореза. Јасно је и да запослени „издвајају" део зараде на име осигурања за случај незапослености, па се из тих средстава исплаћују накнаде у случају да они остану без посла, али се исплата и ових накнада „дотира" из државног буџета.

Истовремено, „вишкови" запослених, а нарочито у „малим" срединама, доводе до значајних последица по ту средину, јер **од функционисања одређених предузећа практично „живе" цела насеља** (примери су бројни, рецимо, ФАП у Прибоју, Железара Смедерево, Симпо у Врању, ШИК у Куршумлији и сл.). Ова околност је уочена као проблем још 1975. године, када је Европска унија донела директиву у вези с решавањем проблема вишка запослених, а управо с циљем да се „избегну социјалне последице које велики технолошки вишкови остављају нарочито у малим срединама".

Према подацима Националне службе за запошљавање, од почетка транзиције, 2001. године, па све до 2007. године, приближно 270.000 радника остало је без посла као вишак. У периоду између 2002. и 2005. године, на име отпремнине исплаћено је око 260 милиона евра, а највећи део ових средстава није инвестиран у будућност, већ у текућу потрошњу (превасходно иностране

организовати обављање разговора с компетентним лицем („стручњаком за развој каријере"), јер се губитак посла, после смрти блиске особе и развода, сматра највећим стресом у животу човека. Осим тога, запосленима треба указати на могућност да своје отпремнине удруже, те да им Национална служба за запошљавање (евентуално и Агенција за развој малих и средњих предузећа) представи основне карактеристике и кроз стратегије утврђене правце развоја Републике Србије.

У том случају, **запослени би и даље сами одлучивали о свом даљем ангажману**, али не треба умањивати значај „институционалне координације" и пружања својеврсне „шансе" вишковима запослених, а нарочито старијим запосленима, који тешко могу пронаћи посао на тржишту рада.

Нажалост, **у пракси се улога Националне службе за запошљавање**, а када треба да достави своје мишљење у смислу Закона о раду, **своди на пуку констатацију** Програма решавања вишка запослених и, по правилу, констатацију **да послодавац, осим отпуштања, нема могућности за примену неких других мера**. Уместо да се испољава кроз проактивну улогу у процесу збрињавања вишка запослених, поступак пред овим органом најчешће се своди на „излиставање" профила радника који се тражи према постојећој евиденцији.

Да ли „решавање вишка запослених" заиста води ка већој профитабилности послодавца?

За потребе Министарства рада САД спроведено је дугогодишње истраживање с циљем да се утврде стварни ефекти колективних вишкова. Наиме, у основи овог истраживања јесте полазиште да ће **однос фирми према колективним вишковима зависити од начина на који оне и иначе посматрају своје запослене**: као трошак који треба смањити, где се запослени посматрају као роба (као микрочипови или сијалице, нешто што се може преместити, заменити или чак одбацити, ако треба) или као предност коју треба развијати, као извор иновација и обнављања и где је основно питање: како да променимо начин пословања да што ефикасније искористимо људе које имамо.

Осим тога, ту је и мишљење да **уколико колективни вишкови нису истовремено пропраћени и финансијском и имовинском реорганизацијом, ефекти по продуктивност неће бити уочљиви**. Наведени случај је и више него видљив у данас актуелном проблему тзв. предузећа у реструктурирању, у којима се, практично, у протеклих 10 година реструктурирање сводило искључиво на решавање вишкова запослених.

Анализе су показале да фирме не могу напросто претпоставити да ће отпуштање послужити као брзи лек који ће у сваком случају довести до повећања продуктивности и побољшања финансијског пословања, те да је преувеличан значај који се код повећања продуктивности придаје отпуштању.

КОЈЕ СУ ОСНОВНЕ СЛАБОСТИ ПРИБЕГАВАЊА КОЛЕКТИВНОМ ОТПУШТАЊУ?

а) уколико се стање у привреди побољша, способност да се продуктивно искористе физички и финансијски ресурси, биће ограничена људским ресурсима;

б) с тим у вези, долази до повећаних трошкова (поновног) запошљавања и обуке запослених;

в) пошто се савремено пословање заснива на „организацијама знања", креативности и иновацијама, неселективно отпуштање може да нанесе знатну штету способности учења и памћења у оваквим организацијама;

г) за већину компанија, отпуштање има озбиљне последице по морал, оптерећеност и лојалност „преживелих", што може утицати на квалитет производа, а што се, нарочито, испољава у „услужним" предузећима.

Право на пореско ослобођење и повраћај пореза приликом куповине прве непокретности

У зависности од тога да ли свој први стан купују у новоградњи или старограднји, физичка лица имају право на повраћај пореза на додату вредност, односно на ослобођење од плаћања пореза на пренос апсолутних права. Сазнајмо како то функционише у пракси и које је услове потребно задовољити

Куповина некретнине са собом доноси додатне трошкове у виду плаћања одређених пореза који су прописани законима. Под одређеним условима, у складу са законом, купац може бити ослобођен плаћања пореза, односно остварити право на његов повраћај. Пре куповине одређене некретнине неопходно је да се купац ближе упозна са овом облашћу будући да порези могу представљати знатан трошак приликом куповине некретнине. Управо због тога од суштинске је важности да и пореске импликације предметне трансакције буду обухваћене калкулацијом и буџетом који је намењен за куповину одређене непокретности.

Када се говори о овој теми, пре свега је важно истаћи разлику између повраћаја пореза и пореског ослобођења. **Разлика између повраћаја пореза на додату вредност** (у даљем тексту: ПДВ) **и ослобођења од пореза на пренос апсолутних права** (у даљем тексту: ППАП) **купцима првог стана најпре се састоји у томе што се ПДВ прво уплаћује у корист Пореске управе, а затим враћа, док се од пореза на пренос апсолутних права лице ослобађа, без претходног плаћања пореза**.

Осим тога, важно је подвући и чињеницу да се **право на повраћај ПДВ-а може остварити једино за први пренос новоизграђеног објекта, док је ослобођење од ППАП-а могуће једино код промета објеката који су већ једном били предмет преноса.** Из наведеног недвосмислено произлази да исти промет не може бити кумулативно опорезован и ПДВ-ом и ППАП-ом; **ова два пореза међусобно се искључују**.

На овом месту подсећамо да се промет непокретности опорезује посебном стопом **ПДВ-а од 10%**, док **стопа ППАП-а износи 2,5%**.

Ослобођење од плаћања пореза на пренос апсолутних права за купца првог стана

Одредбом члана 23. ст. 1. тач. 1), а у вези са чланом 2. ст. 1. тач. 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС”, бр. 26/2001, „Сл. лист СРЈ”, бр. 42/2002 и „Сл. гласник РС”, бр. 80/2002, 80/2002, 135/2004, 61/2007, 5/2009, 101/2010, 24/2011, 78/2011, 57/2012 и 47/2013, у даљем тексту: Закон) прописано је да се порез на пренос апсолутних права плаћа код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Непокретностима се, у смислу Закона, сматрају земљиште (грађевинско, пољопривредно, шумско и друго), стамбене, пословне и друге зграде, станови, пословне просторије, гараже и други грађевински објекти (надземни и подземни), односно њихови делови.

Од опорезивања порезом на пренос апсолутних

(по основу промета другог стана на коме је сувласник и у коме фактички не живи, односно нема пријаву пребивалишта) право на пореско ослобођење из члана 79. Закона о порезу на доходак грађана у циљу решавања сопственог стамбеног питања, с обзиром на то да би се оно сматрало решеним имајући у виду да то физичко лице већ има одговарајући стан у коме фактички станује, односно настањено је на адреси на којој се налази стан у коме стално живи."

Такође, важно питање које фигурира у пракси јесте питање начина на који се документују трошкови, а на основу чега се неспорно може утврдити да је порески обвезник средства која је остварио продајом непокретности уложио у решавање стамбеног питања.

У том смислу, дајемо извод из мишљења Министарства финансија, бр. 011-00-707/2013-04 од 1. 11. 2013:

„Трошковима по основу улагања у непокретност сматрају се документовани трошкови које обвезник може да презентује пореском органу и из којих се неспорно може утврдити да је средства која је остварио продајом непокретности уложио у решавање стамбеног питања члана породице, односно домаћинства. Документовани трошкови који су настали у непосредној вези с реализацијом банкарског стамбеног кредита, са становишта утврђивања пореске обавезе сматрају се трошковима решавања стамбеног питања.

Поред тога указујемо на то да се трошкови опремања стана стварима покућства (на пример, бела техника, намештај и сл.) не сматрају трошковима по основу решавања стамбеног питања физичког лица."

Изјава купца стана да купује први стан даје се на Обрасцу ИКПС ПДВ – Изјава купца стана да купује први стан.

По спроведеном поступку контроле испуњености услова за остваривање права на рефундацију ПДВ-а, **надлежни порески орган решењем одлучује о захтеву у року од 30 дана од дана подношења захтева, а у року од 15 дана од дана достављања решења врши се рефундација ПДВ-а**.

Закључак

На самом крају напомињемо да је у контексту стицања прве непокретности за ПДВ и ППАП заједничко следеће:

(1) од 1. 7. 2006. године до дана када се оверава уговор о купопродаји купац није имао у својини непокретност на територији Републике Србије;

(2) пореско ослобођење се односи на 40 m^2 стана за купца и по 15 m^2 за сваког члана породичног домаћинства;

(3) чланови домаћинства немају право на ослобођење (рефундацију) пореза ако су то право већ остварили;

(4) право на ослобођење (рефундацију) пореза за куповину непокретности може бити остварено само једном;

(5) купац стана који има право на пореско ослобођење (рефундацију) може бити физичко лице, пунолетни држављанин Републике Србије, с пријављеним пребивалиштем на њеној територији, и

(6) уговор о купопродаји оверен у суду после 8. јула 2007. године.

Купац првог стана ослобођен је ППАП-а, што у пракси ипак не подразумева његово пасивно држање. Наиме, потребно је да купац прибави прописану документацију како би је порески обвезник могао да поднесе уз пореску пријаву на обрасцу ППИ-4.

С друге стране, повраћај ПДВ-а по основу куповине прве непокретности представља право купца које се може остварити ако купац поднесе захтев за повраћај ПДВ-а и ако надлежни порески орган утврди да су испуњени услови за остваривање овог права.

Законски оквир за оцењивање ученика у основном и средњем образовању и васпитању

Поступак оцењивања је од посебног значаја за систем основног и средњег образовања и васпитања и зато је детаљно уређен законским и подзаконским актима

Оцењивање је континуирана педагошка активност којом се исказује ученикова однос према учењу и знању, подстиче мотивација за учење и ученик оспособљава за објективну процену сопствених постигнућа и постигнућа других ученика и развија систем вредности. Као такво оно је саставни део процеса наставе и учења којим се обезбеђује стално праћење остваривања прописаних циљева, исхода и стандарда постигнућа и ангажовања ученика у току савладавања школског програма.

Оцењивањем ученика у основном и средњем образовању и васпитању процењује се остварености прописаних циљева и стандарда постигнућа у току савладавања школског програма, а за ученике са сметњама у развоју – прилагођених стандарда постигнућа у савладавању индивидуалног образовног плана.

Поступак оцењивања је од посебног значаја за систем основног и средњег образовања и васпитања (даље: основна и средња школа) и зато је **детаљно уређен**:

1) Законом о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 52/2011 и 55/2013, у даљем тексту: Закон);
2) Законом о основном образовању и васпитању („Сл. гласник РС”, бр. 55/2013);
3) Законом о средњем образовању и васпитању („Сл. гласник РС”, бр. 55/2013);
4) Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Сл. гласник РС”, бр. 67/2013);
5) Правилником о оцењивању ученика у средњој школи („Сл. гласник РС”, бр. 33/99 и 108/2003).

У току школске године ученик се оцењује из свих наставних предмета и владања и то описно и бројчано на основу праћења напредовања ученика у савлађивању школског програма, а на основу посебних стандарда постигнућа.

У току једног полугодишта ученик се оцењује **најмање четири пута у основној школи и три пута у средњој школи**, односно **ако је недељни фонд часова наставног предмета један час, ученик се оцењује најмање два пута у току једног полугодишта**.

Оцењивање успеха ученика из наставног предмета

Оцењивање успеха ученика из наставног предмета је сталан образовно-васпитни поступак у основној и средњој школи.

Имајући у виду да се поступак оцењивања у основној и средњој школи разликује, у овом тексту ћемо указати на одређене специфичности оцењивања и то посебно за сваку врсту школе.

ОЦЕЊИВАЊЕ У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ

Оцена представља објективну и поуздану меру напредовања и развоја ученика и показатељ је квалитета и ефикасности рада наставника и школе у остваривању прописаних циљева, исхода и стандарда постигнућа.

Ученик се оцењује из наставног предмета с модулом и без њега (у даљем тексту: предмет) описном и бројчаном оценом која је јавна и саопштава се

● довољан: ако има средњу оцену до 2,49.

ЗАШТИТА ПРАВА УЧЕНИКА У ОЦЕЊИВАЊУ

На основу Закона (члан 110), ученик основне и средње школе, његов родитељ, односно старатељ имају право да поднесу: приговор на оцену из предмета и владања у току школске године, жалбу на закључну оцену из предмета и владања на крају другог полугодишта и жалбу на испит.

Приговор на оцену из предмета и владања подноси се директору школе у року од три дана од саопштења оцене, **жалба** у року од три дана од дана добијања ђачке књижице, односно сведочанства, а **жалба на испит** прописан Законом о основном образовању и васпитању и Законом о средњем образовању и васпитању, у року од 24 сата од саопштења оцене.

Поступајући по приговору, директор школе ће, у сарадњи с педагошко-психолошком службом и одељенским старешином, одлучити о приговору у року од три дана. Ако оцени да је приговор основан и да је оцена изведена супротно закону и прописима донетим на основу њега, решењем ће поништити оцену и образоваће комисију за проверу знања ученика, преглед и поновно оцењивање писменог или другог рада ученика.

У поступку по приговору, односно жалби на оцену из владања директор, у сарадњи с педагошко-психолошком службом и одељенским старешином, утврђује оцену из владања.

Дужност директора школе је да одлучи о жалби, у року од 24 сата од њеног пријема. Ако утврди да је оцена из предмета изведена супротно закону и прописима донетим на основу њега или је жалба из других разлога основана, решењем поништава закључну оцену и упућује ученика на полагање испита.

У ситуацији када одлучује о жалби на испит, директор ће, уколико утврди да је испит обављен противно Закону о основама система образовања и васпитања или Закону о основном образовању и васпитању или Закону о средњем образовању и васпитању и прописима донетим на основу њих, поништити испит и упутиће ученика на поновно полагање испита, који се организује у року од три дана од дана подношења жалбе.

За проверу знања ученика, преглед и поновно оцењивање писменог или другог рада ученика, односно поновно полагање испита, директор решењем образује нову комисију.

У саставу нове комисије не може да буде наставник чија је оцена оспорена, односно на чији је предлог утврђена закључна оцена и не могу да буду чланови комисије чији је испит поништен.

Комисија има најмање три члана, од којих су два стручна за предмет, односно област предмета.

У ситуацији када школа нема потребан број стручних лица за одговарајући предмет, ангажује се стручно лице из друге школе.

Оцена комисије је коначна.

САВЕТ АУТОРА

У пракси се често дешава да директор не одлучи по приговору или жалби ученика на оцену или на организацију испита, или одбије приговор или жалбу. У таквим, ситуацијама, као и у оним када ученик, односно његов родитељ или старатељ сматрају да су му повређена права утврђена законом, имају право да поднесу захтев за заштиту права Министарству просвете, науке и технолошког развоја (даље: Министарство) у року од осам дана од дана сазнања за повреду својих права (субјективан рок).

Министарство ће, ако оцени да је захтев ученика, односно његовог родитеља или старатеља основан, у року од осам дана од дана пријема захтева (објективан рок), упозорити школу и одредиће јој примерен рок за отклањање повреде закона или ако школа не поступи по наведеном упозорењу, само одлучити о захтеву.

Прави избор!
PROPISI.NET
statistics
map navigation
world data
data central
Finance Business Culture
Weather Sport News Video
Radio Technics Files
Electronics Shopping Design
Mail Internet Maps Radio
TV Work Travel Tech
Entertainment Security
Global Music Companies
Songs Graphics Vacancy
Job Data Games People
ИНГ-ПРО

Својство опојних дрога и случајеви из судске праксе

На темељу различитог тумачења законских прописа, за исте кривичноправне догађаје постоје различите судске одлуке, па је у појединим одлукама марихуана опојна дрога само ако у себи садржи преко 0,3 процента тетрахидроканабинола и обрнуто

Законом о производњи и промету опојних дрога („Сл. лист СРЈ”, бр. 46/1996, „Сл. гласник РС”, бр. 37/02 и 108/05) у члану 2. ст. 1 регулисано је да се под опојним дрогама, у смислу овог Закона, сматрају супстанце природног или синтетичког порекла чијом се употребом могу створити стања зависности која могу да изазову оштећења здравља или да на други начин угрозе људски интегритет у физичком, психичком или социјалном смислу, а у ст. 2. наведено је да се опојним дрогама сматрају и психотропне супстанце. У ст. 3. наведено је да опојне дроге утврђује надлежни савезни орган решењем које се објављује у „Службеном листу СРЈ”.

На основу одредбе члана 2. ст. 3. Закона о производњи и промету опојних дрога, Савезни секретаријат за рад, здравство и социјално старање донео је Решење о утврђивању опојних дрога („Сл. лист СРЈ”, бр. 44/2002).

У овом решењу којим се утврђују опојне дроге, под бројем 82. наведено је да је опојна дрога канабис (индијска конопља), а у делу хемијског назива и састава стоји: канабис биљка, смола канабиса, екстракти и тинктуре канабиса.

У истом решењу, под бројем 201, наведено је да је опојна дрога тетрахидроканабинол, а у делу хемијског назива наведени су изометри и њихове стереохемијске варијанте.

Потом је у „Сл. гласнику РС”, бр. 24 из 2005. године објављено ново Решење о утврђивању опојних дрога.

У том решењу под бројем 47 наведена је опојна дрога канабис (индијска конопља), а у делу хемијског назива дати су исти елементи као и у претходном Решењу, док је под бројем 100 наведена опојна дрога тетрахидроканабинол, с тим да је у делу хемијског назива или описа наведен већи број изомера и њихових стереохемијских варијанти него у претходном Решењу.

Законом о психоактивним контролисаним супстанцама („Сл. гласник РС”, бр. 99/2010), којим је престао да важи Закон о производњи и промету опојних дрога, у члану 1. регулисано је да се тим Законом уређују, поред осталог, услови за производњу и промет психоактивних контролисаних супстанци, услови и поступак за издавање дозволе, услови за гајење, прераду и промет биљака.

У члану 2. ст. 1 регулисано је да су психоактивне контролисане супстанце оне супстанце које се налазе на Списку психоактивних контролисаних супстанци (у даљем тексту: Списак).

У ст. 2. истог члана наведено је да су психоактивне контролисане супстанце из ст. 1. опојне дроге, односно наркотици, психотропне супстанце, производи биолошког порекла који имају психоактивно дејство и друге психоактивне супстанце.

У члану 3, под „Значење израза”, под тач. 1) наведено је, између осталог, да је опојна дрога свака супстанца биолошког, односно синтетичког порекла која се налази на Списку, а под тач. 6) да је конопља цветни или плодни врх биљке рода канабис, односно део биљке рода канабис који је изнад земље укључујући и врх, док је под тач. 8) наведено да је гајење биљке: сетва, садња, гајење и жетва, односно берба

односи на утврђење да биљна материја марихуана садржи вредност психоактивне компоненте тетрахидроканабинола испод 0,3 процента везује за институт неподобног покушаја предвиђеног у члану 31. КЗ-а.

У овом случају, окривљени је оглашен кривим због кривичног дела неовлашћене производње и стављања у промет опојних дрога из члана 246. ст. 1. КЗ-а, а то значи да су судови утврдили да одузета биљна материја која садржи тетрахидроканабинол (без обзира на то што је проценат мањи од 0,3) јесте опојна дрога. Овај закључак првостепеног суда је правилан, али се поставља питање зашто је исти суд нашао да је поменуто кривично дело извршено у неподобном покушају сходно чл. 31. КЗ-а.

У образложењу сентенце, између осталог, наводи се:

- да предметна марихуана није могла да произведе онакво психотропно дејство какво опојна дрога иначе производи, па није могла настати никаква опасност по животе људи.

Правилним тумачењем, овакав закључак оба суда треба повезати са садржином члана 3. ст. 1. Закона о психоактивним контролисаним супстанцама, у ком је наведено:

- опојна дрога је свака супстанца биолошког, односно синтетичког порекла која се налази на Списку, у складу с Јединственом конвенцијом о опојним дрогама („Сл. лист СФРЈ", бр. 2/64), односно супстанца која делује примарно на централни нервни систем смањујући осећај бола, изазивајући поспаност или будност, халуцинације, сметње у моторним функцијама, као и друге патолошке или функционалне промене централног нервног система.

Имајући у виду наведено, из датог примера можемо утврдити постојање противречности у закључивању оба суда: ако одузета биљна материја нема својство да делује на организам онда нема својство опојне дроге, па тада у физичком смислу и није опојна дрога, што даље значи да нема кривичног дела, а то за последицу има и закључак да не постоје услови за примену института неподобног покушаја предвиђеног у члану 31. Кривичног законика.

Уместо закључка

Приказани случајеви намећу потребу да кривично одељење Врховног касационог суда заузме јединствен правни став да биљна материја марихуана, за коју се утврди да је индијска конопља – канабис, а садржи супстанцу тетрахидроканабинол, без обзира на висину процента, јесте опојна дрога, јер приказани случај број 7 решава само конкретну кривичноправну ситуацију у једном судском предмету.

У противном, јавља се исти проблем на који смо указали и у раније објављеним текстовима, а то је: да поједини судови у истој ситуацији заузму правни став да постоји кривично дело, док други судови поступају супротно, што све заједно доводи до неједнакости грађана пред законом и судовима.

Приказани случајеви намећу потребу да кривично одељење Врховног касационог суда заузме јединствен правни став да биљна материја марихуана без обзира на висину процента присутног тетрахидроканабинола јесте опојна дрога.

Могућност компензације у стечајном поступку (први део)

Компензација као могућност у стечајном поступку додатно је усложњена чињеницом да су у примени три закона која регулишу стечајну материју. У тексту који објављујемо у два наставка дајемо одговоре на најчешће дилеме које се јављају у вези са овом проблематиком

#1 ШТА ЈЕ КОМПЕНЗАЦИЈА И КОЈИ СУ УСЛОВИ ЗА ПРЕБОЈ ПОТРАЖИВАЊА?

Компензација је један од начина престанка обавезе и као таква може бити уговорна, законска и судска.

Уговорну компензацију дефинише Закон о облигационим односима (у даљем тексту: ЗОО) и то одредбама чл. 336–343. Према члану 336. ЗОО-а, дужник може пребити потраживања која има према повериоцу са оним што овај потражује од њега, ако оба потраживања гласе на новац или друге заменљиве ствари истог рода и исте каквоће и ако су оба доспела.

Законска компензација је ситуација у којој се самим законом прописује пребој међусобних потраживања повериоца и дужника, па долази до гашења међусобних потраживања у висини нижој од њих, даном њиховог сусрета.

Судска компензација је пребој међусобних потраживања парничних странака који врши суд, својом одлуком у спору. До судске компензације долази по окончаном парничном поступку у ком је истакнут компензациони приговор или поднета компензациона противтужба.

За све врсте компензације (законску, уговорну и судску) неопходно је да буду испуњени сви једнаки услови у погледу потраживања која се пребијају.

#2 КАДА НАСТАЈЕ ПРЕБОЈ ПОТРАЖИВАЊА И ПОД КОЈИМ УСЛОВИМА?

Према члану 337. ЗОО-а, пребијање не настаје чим се стекну услови за то, него је потребно да једна страна изјави другој да врши пребијање. После изјаве о пребијању сматра се да је пребијање настало оног часа кад су се стекли услови за то.

Сходно цитираним одредбама члана 337. ЗОО-а, самим давањем изјаве о компензацији, сматра се да је дошло до пребоја међусобних потраживања с даном њиховог сусрета. То је дан доспелости касније доспелог потраживања, па се с наведеним даном и гасе међусобна потраживања странака, и то до износа нижег потраживања.

До судске компензације долази по окончаном парничном поступку у којем је истакнут компензациони приговор или поднета компензациона противтужба. То су ситуације у којима је потраживање које се ставља у пребој спорно. Управо из тог разлога у судском парничном поступку који је једна од странака започела са жељом да се наплати, односно намири, суд прво утврђује постојање међусобних потраживања, потом врши њихов пребој до износа нижег од њих, док ће судском одлуком суд мериторно одлучити о преосталом износу.

Законска компензација настаје у ситуацијама које закон изричито прописује. Тада, такође, долази до пребоја међусобних потраживања која су истородна и доспела. Тако је, на пример, код Закона о принудном поравнању, стечају и ликвидацији била предвиђена обавезна законска компензација према чл. 105–107. овог закона.

Закон о принудном поравнању, стечају и ликвидацији је у случају стечаја

прописано је да пребијање није допуштено ако је стечајни поверилац потраживање стекао у последњих 6 месеци пре дана подношења предлога за покретање стечајног поступка и ради се о несавесном повериоцу, односно повериоцу који је знао или је морао знати да је дужник неспособан за плаћање, односно да је презадужен.

Да би наступио наведени изузетак када није дозвољена компензација у стечајном поступку, потребно је да се сходно наведеној законској одредби испуне кумулативно два услова. Први услов јесте да је потраживање стечено у последњих 6 месеци пре дана подношења предлога за покретање стечајног поступка и други услов јесте да је поверилац несавестан (знао је или је морао знати за инсолвентност дужника). Како се ради о изузетку, онда се он мора тумачити рестриктивно, односно како је законом и прописано.

Сходно цитираним одредбама, уколико је дужник правног лица над којим је касније отворен стечајни поступак, знао или морао знати да је његов поверилац неспособан за плаћање, односно презадужен, па је и поред наведеног у периоду од 6 месеци пре подношења предлога за отварање стечаја, цесијом стекао потраживање према њему, онда је пребој тако стеченог потраживања с дуговањем према стечајном дужнику недопуштен, у смислу члана 83. Закона о стечају".

На питање: „Како ће стечајни управник ценити допуштеност пребијања потраживања, ако је стечајни поверилац потраживање стекао у последњих шест месеци пре дана подношења предлога за покретање стечајног поступка, а стечајни поверилац је знао или је морао знати да је дужник неспособан за плаћање или да је презадужен?"

Дат је одговор: „Одредбом члана 82. Закона о стечају регулисан је услов за компензацију потраживања у стечајном поступку. Чланом 83. предвиђени су случајеви када компензација није дозвољена, па да би се остварио случај из ст. 1. тач. 1) овога члана потребно је да се кумулативно испуне два услова. Први услов је да је потраживање стечено шест месеци пре дана подношења предлога за покретање стечајног поступка. Други услов је да је стечајни поверилац несавестан, односно да је знао или је морао знати да је дужник инсолвентан.

Како је у првом услову у питању рок, стечајни управник ће на основу расположиве документације, као што је датум закључења правног посла, утврдити да ли је потраживање поверилац стекао у року од 6 месеци или пре тог рока. Други услов је субјективне природе и он се односи на савесност повериоца, а законска претпоставка је да се савесност претпоставља, што значи да је на управнику да на основу околности случајева и сваке конкретне ситуације и расположивих доказа изведе закључак да је поверилац знао или је морао знати да је дужник инсолвентан".

И у појединачним одлукама изнети су релевантни ставови у погледу ограничења компензације:

„Право на пребијање потраживања с потраживањем дужника над којим је отворен стечајни поступак остварује се на начин прописан чланом 82. у вези са чланом 80. ст. 1. Закона о стечају (даље: Закон).

Након отварања стечајног поступка над дужником, поверилац не може пребити потраживање према дужнику самим давањем изјаве да врши пребијање. У ситуацији када је над дужником отворен стечајни поступак, по члану 82. ст. 2. Закона, поверилац је дужан да до истека рока за пријаву потраживања суду достави пријаву на целокупан износ потраживања и изјаву о пребијању. У супротном, губи право на пребијање. Иста последица, губитка права на пребијање, настаје и у ситуацији када стечајни поверилац који је уз пријаву потраживања доставио изјаву о пребијању, не поднесе тужбу ради утврђивања оспореног потраживања за које је предложено пребијање, односно уколико у року од 8 дана не постави захтев у парничном поступку да се његово оспорено потраживање утврди".

(*Пресуда Привредног апелационог суда, Пж. 6207/12 од 24. 4. 2013*)

Порески календар

5. МАЈ

- Достављање обавештења на Обрасцу ОЗУ о закљученим уговорима између исплатиоца прихода и интерпретатора и другог ангажованог лица на извођењу естрадног програма забавне и народне музике или другог забавног програма у претходном месецу – на Обрасцу ОЗУ
- Достављање извештаја о извршењу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом за претходни месец – на Обрасцу ИОСИ
- Подношење пореске пријаве о обрачунатом и плаћеном порезу на добит по одбитку на приходе које је остварило нерезидентно правно лице за претходни месец – на Обрасцу ПДПО

12. МАЈ

- Подношење месечног обрачуна пореза на премије неживотних осигурања за претходни месец и плаћање пореза на премије неживотног осигурања за претходни месец – на Обрасцу МОППНО
- Подношење пореске пријаве ПП ПДВ и плаћање ПДВ-а за порески период у којем је настала пореска обавеза – април 2014. године за пореског дужника који није обвезник ПДВ-а

15. МАЈ

- Уплата месечне аконтације пореза на приходе од самосталне делатности за претходни месец
- Подношење пореске пријаве за годишњи порез на доходак грађана за претходну годину – на обрасцу ППДГ-5
- Уплата месечне аконтације доприноса лицâ која обављају самосталну делатност за претходни месец
- Уплата обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере по решењу Пореске управе за претходни месец
- Уплата обавезе доприноса за самосталне уметнике по решењу Пореске управе за период од 1. априла до 30. јуна 2014. године
- Уплата обавезе доприноса за пољопривреднике по решењу Пореске управе за период од 1. априла до 30. јуна 2014. године
- Подношење пореске пријаве ПП ПДВ и плаћање ПДВ-а за април 2014. године за обвезника за кога је порески период календарски месец
- Подношење Обрасца ПИД ПДВ-1 уз пријаву ПП ПДВ за април 2014. године ако је статус претежног извозника обвезник стекао у априлу
- Уплата месечне аконтације пореза на добит правних лица за април 2014. године

Дугачак пут од електронског потписа до е-управе

Да би се принцип електронског пословања остварио у потпуности, потребна је пуна информисаност грађана о предностима оваквог система, као и доступност његовог коришћења свима на јефтин и једноставан начин. Креирањем овако делотворног система, испуниће се крајњи циљ развоја е-управе у нашој земљи, а то је пуна доступност и ефикасност јавних служби

Законом о електронском потпису („Сл. гласник РС”, бр. 135/2004, у даљем тексту: Закон) уређена је употреба електронског потписа у правним пословима и другим правним радњама, на начин да се он може користити као доказно средство у законом уређеном поступку и имати исто правно дејство и доказну снагу као својеручни потпис.

Електронски потпис представља технологију која омогућава проверу аутентичности потписника и заштиту података који се преносе применом система електронског пословања (интернета). Одредбама Закона уређује се поступак општења органа и странака, међусобно општење државних органа, као и израда и достављање одлука у електронском облику у управном, судском или другом поступку пред државним органом (ако је за тај поступак законом предвиђена употреба електронског потписа).

Закон не предвиђа могућност међусобног општења привредних друштава, нити физичких и правних лица путем интернета.

Електронским потписом се омогућава и осигурава аутентичност потписа пошиљаоца, као и аутентичност садржаја дате поруке или документа приликом општења између законом предвиђених субјеката.

Министарство спољне и унутрашње трговине и телекомуникација (у даљем тексту: Министарство) надлежно је за спровођење овог Закона. **Министарство прописује** техничко-технолошке поступке за формирање квалификованог електронског потписа, критеријуме које треба да испуне средства за формирање квалификованог електронског потписа, начин провере испуњености услова које сертификационо тело за издавање квалификованих електронских сертификата мора да испуни, као и инспекцијски надзор над применом Закона.

У односу на податке у електронском облику, квалификовани електронски потпис има исто правно дејство и доказну снагу као и својеручни потпис, односно својеручни потпис и печат у односу на податке у папирном облику. Он може имати правно дејство и може се користити као доказно средство у законом уређеном поступку, осим када се, у складу с посебним законом, захтева да само својеручни потпис има правно дејство и доказну снагу. Да би се електронски потпис могао користити на наведени начин **потребно је да испуњава одређене услове**, односно **да буде квалификован**.

Квалификован је онај електронски потпис који искључиво и недвосмислено идентификује потписника и који је настао коришћењем средстава која су искључиво под његовим надзором. Други услов тиче се средстава за формирање електронског потписа, која на основу квалификованог електронског сертификата врше проверу података потписника. Да би се предвиђени услови испунили, потребно је, пре свега, да средства за формирање

3) уговори о утврђивању имовинских односа између брачних другова;
4) уговори о располагању имовином лица којима је одузета пословна способност;
5) уговори о поклону;
6) други правни послови или радње, за које је посебним законом или на основу закона донетих прописа, изричито одређена употреба својеручног потписа у документима на папиру или овера својеручног потписа.

Уместо закључка

Последњих година уочена је позитивна тежња законодавца да формулише и уреди поступак преласка на електронско пословање. Поред тога што постоји правни оквир за употребу електронског потписа и електронске документације у правним пословима и другим правним радњама, у пракси се још увек не осећа значајнија корист из перспективе обичног грађанина или правног лица. Да би се принцип електронског пословања остварио у потпуности, потребна је пуна информисаност грађана о предностима оваквог система, као и доступност његовог коришћења свима на јефтин и једноставан начин. Креирањем овако ефикасног система, испуниће се крајњи циљ развоја е-управе у нашој земљи, а то је пуна доступност и ефикасност јавних служби. Осим тога, држава треба да има стимулативан приступ према оваквом виду вођења државних послова будући да се на тај начин увећава интеракција између државних органа са физичким и правним лицима. С друге стране, држава треба да створи правни оквир и услове за електронску комуникацију и између физичких и правних лица, како би и овај вид пословања имао свој пуни свој пуни домашај.

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прописа који током овог месеца престају да важе (у целости или у делу), односно који одложено ступају на снагу и/или се одложено примењују у целости или у делу:

● Закон о изменама и допунама Закона о уређењу судова, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 101/2013 од 20. 11. 2013. године
– ступио је на снагу 21. новембра 2013, а примењује се од 1. јануара 2014, осим члана 2. који се примењује од 21. маја 2014. године

● Одлука о условима и начину за изузимање одређене робе од плаћања царинских дажбина, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 27/2010, 51/2010, 88/2010 и 25/2011 и 46/2013
– важи до 30. маја 2014. године

● Правилник о техничким нормативима за покретне затворене судове за компримиране, течне и под притиском растворене гасове, објављен у „Сл. листу СФРЈ”, бр. 25/80, 9/86 и „Сл. листу СРЈ”, бр. 21/94, 56/95 и 1/2003 и „Сл. гласнику РС”, бр. 21/2010 и 8/2012 (погледати и чл. 2)
– престаје да важи 1. јуна 2014. године

● Правилник о покретној опреми под притиском, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 30/2014 од 14. 3. 2014. године
– ступио је на снагу 22. марта 2014, а примењује се од 1. јуна 2014. године

● Наредба о обавезном атестирању челичних боца за пропан-бутан гас, са вентилом, објављена у „Сл. листу СФРЈ”, бр. 44/87 од 3. 7. 1987. године
– престаје да важи 1. јуна 2014. године

LEGE ARTIS

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Обрађујући широк спектар актуелних тема из домена правне и економске регулативе, електронски месечник ***Lege Artis*** доноси свеж и другачији приступ савременом пословању привредних субјеката, државних органа, образовних установа и адвокатских канцеларија, са посебним освртом на право и заштиту потрошача.

Под слоганом ПРОПИСИ У ПРАКСИ и на близу сто страна корисних информација у електронском формату, часопис ***Lege Artis*** постаје незаобилазни саветник и дневни пратилац у вашем животу, раду и пословању.

13 најчешћих дилема у примени Закона о ауторском и сродним правима

Законски текст не може, нити му је то смисао, да третира све појединачне случајеве на које се потенцијално односи, како из аспекта стваралаца, тако и из аспекта корисника интелектуалне својине. Стога је чест случај да се прописи који регулишу ову материју у конкретним ситуацијама „преклапају" с грађанскоправним, облигационоправним, радноправним и другим сферама, а то може бити извор бројних нејасноћа

#1 МОЖЕ ЛИ ИТ СТРУЧЊАК, СТВАРАЛАЦ СОФТВЕРА (РАЧУНАРСКОГ ПРОГРАМА), ОДНОСНО БАЗЕ ПОДАТАКА, СВОЈ ПРОГРАМ ЗАШТИТИТИ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ КАО ТЕХНИЧКУ ИНОВАЦИЈУ (ПАТЕНТ) ИЛИ КАО АУТОРСКО ДЕЛО?

Одредбама Закона о патентима („Сл. гласник РС", бр. 99/2011), чланом 7, прописано је да је патент право које се признаје за проналазак из било које области технике, који је нов, који има инвентивни ниво и који је индустријски применљив (предмет проналаска који се штити патентом може бити производ, поступак, примена производа и примена поступка). **Проналасцима**, у смислу овог закона, **не сматрају се** нарочито: открића, научне теорије и математичке методе; естетске креације; планови, правила и поступци за обављање интелектуалних делатности, за играње игара или за обављање послова; **програми рачунара**; приказивање информација.

С друге стране, Закон о ауторском и сродним правима („Сл. гласник РС", бр. 104/2009, 99/2011 и 119/2012, у даљем тексту: ЗАСП), у члану 2. предвиђа да је ауторско дело оригинална духовна творевина аутора, изражена у одређеној форми, без обзира на његову уметничку, научну или другу вредност, његову намену, величину, садржину и начин испољавања, као и на допуштеност јавног саопштавања његове садржине. **Ауторским делом сматрају се**, нарочито: писана дела (књиге, брошуре, чланци, преводи, **рачунарски програми у било којем облику њиховог изражавања, укључујући и припремни материјал за њихову израду** и др.).

Члан 5. даље предвиђа да се збирком сматра и база података, без обзира на то да ли је у машински читљивој или другој форми и која, с обзиром на избор и распоред саставних делова, испуњава услове оригиналности.

На основу свега наведеног, **ИТ стручњак**, односно било који стваралац софтвера, рачунарског програма, односно базе података, **може свој програм заштитити у Републици Србији као ауторско дело на основу одредаба ЗАСП-а**, у којима су инкорпорирана решења из међународних уговора и споразума који третирају ову област и која су хармонизована с решењима из ЕУ директива.

Без сагласности аутора, издавач не може да објави дело у електронској форми.

Индустријски дизајн се сматра новим ако идентичан индустријски дизајн није постао доступан јавности пре дана подношења пријаве за признање тог индустријског дизајна, или ако не постоји раније поднета пријава за признање идентичног индустријског дизајна. У случају да је затражено право првенства, сматраће се да је индустријски дизајн нов ако није постао доступан јавности пре дана признатог права првенства.

Индустријски дизајн има индивидуални карактер ако се укупан утисак који оставља на информисаног корисника разликује од укупног утиска који на тог корисника оставља било који други индустријски дизајн, а који је постао доступан јавности пре дана подношења пријаве индустријског дизајна, или дана признатог права првенства супротстављеног индустријског дизајна. Приликом утврђивања индивидуалног карактера индустријског дизајна узима се у обзир степен слободе и објективно ограничење аутора приликом стварања дизајна конкретног производа, проузроковано технолошким и функционалним карактеристикама тог производа.

Индустријски дизајн представља тродимензионални или дводимензионални изглед целог производа, или његовог дела, који је одређен његовим визуелним карактеристикама, а посебно линијама, контурама, бојама, обликом, текстуром и материјалима од којих је производ сачињен, или којима је украшен, као и њиховом комбинацијом.

Под спољашњим изгледом производа подразумева се укупан визуелни утисак који производ оставља на информисаног потрошача или корисника. Информисани потрошач или корисник је појединац који се редовно сусреће с производом о којем је реч. Тродимензионални индустријски дизајн је творевина која се састоји од тродимензионалних карактеристика, на пример, нови модел аутомобила или намештаја и сл. Дводимензионални индустријски дизајн састоји се од дводимензионалних карактеристика (слика, шара, мустра, орнамент, распоред линија и сл.). Индустријски дизајн мора да буде погодан за индустријску примену, да се може производити на занатски или индустријски начин. У противном се ради о „уметничком делу" које може да се штити само по основу ауторског права.

Предмети индустријског дизајна, квалификовани су да се штите као ауторска дела, уколико задовољавају критеријум оригиналности, у свему с моралним и имовинским правима које предвиђа ЗАСП.

Дакле, **осим према Закону о заштити индустријског дизајна, дизајнер своја дизајнерска решења може штитити и по основу квалификације дизајна као ауторског дела**, и за потребе доказивања извршити и факултативну евиденцију ауторских дела (чл. 202. и 203. ЗАСП-а).

Евиденција предвиђа да носиоци ауторског и сродних права, ради обезбеђења доказа, примерке својих дела и предмета заштите сродних права могу да депонују код надлежног органа. Примерци дела и предмета сродних права који се депонују морају бити у форми писаног документа (рукопис, штампани текст, музичка партитура), звучног, визуелног или аудиовизуелног записа или у дигиталној форми.

Носилац ауторског и сродних права дужан је да приликом депоновања и уношења у евиденцију ауторског дела или предмета заштите сродног права дâ истинит и потпун податак о свом ауторском делу и предмету заштите сродног права. Подаци у евиденцији сматрају се истинитим док се супротно не докаже.

Уношење у евиденцију и депоновање примерака ауторских дела и предмета сродних права ни на који начин не утиче на настанак и трајање права која су утврђена овим законом.

НОВО!

Јавне набавке сада и у саставу апликације Прописи.нет

Готово истовремено с доношењем веома важног новог Закона о јавним набавкама, апликацију Прописи.нет обогатили смо новом компонентом – Јавне набавке, која нашим корисницима омогућава праћење свих врста јавних набавки истом оном динамиком којом се оне објављују на Порталу јавних набавки.

Очигледне предности ове компоненте:

- дневно ажуран преглед јавних набавки и све пратеће документације, а све објављено у складу са Законом о јавним набавкама;
- јединствена претрага свих врста огласа и то по више различитих критеријума: по регионима, периоду важења огласа, статусу огласа, врсти поступка, наручиоцима;
- могућност избора потребне категорије предмета набавки о којој ћете е-поштом добијати потребна обавештења;
- све измене постојећих јавних набавки на једном месту;
- база победника тендера са информацијама у ком поступку јавне набавке је одређени понуђач победио.

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрици доносимо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да питања можете поставити коришћењем одговарајућих е-адреса у заглављу тематских рубрика. Настојаћемо да одговоримо на свако од њих!

КОМПАНИЈСКО ПРАВО

П: *Молим вас за савет и информацију када је реч о докапитализацији Д.О.О. У часопису сам прочитала чланак о смањењу основног капитала, а мене занима управо обрнута ситуација: процедура, документација, регистрација код Агенције за привредне регистре, да ли се захтева ангажовање адвоката, композиција документације, осим књиговође, да ли укључује и правно лице? Шта је све потребно да би се извршила докапитализација?*

Наше предузеће је регистровано 4. 7. 2001. године, а власничка структура је: 90% страно физичко лице, 10% домаће физичко лице. Да ли је и у којој мери реципроцитет докапитализованог износа у односу на удео у власничкој структури потребно анализирати како не би нарушио власничку структуру?

О: Регистрација повећања основног капитала друштва са ограниченом одговорношћу у Регистру привредних субјеката који се води код Агенције за привредне регистре, врши се на захтев овлашћеног лица привредног друштва. Овлашћено лице за подношење регистрационе пријаве јесте регистровани заступник друштва. Дакле, није потребно учешће адвоката да би се извршила регистрација ове промене. Уз пријаву за регистрацију повећања основног капитала подноси се, такође, и доказ о уплати накнаде за регистрацију промене, одлука скупштине (чланова) друштва о повећању основног капитала и друга законом прописана документација, која се разликује у зависности од основа повећања (докапитализације), а који нисте навели у свом питању. На интернет страни Агенције за привредне регистре се, свакако, можете информисати о правној регулативи повећања основног капитала и његовој регистрацији у делу Привредна друштва/Упутства. Чланови друштва дужни су да изврше повећање својих улога у складу са уговореном власничком структуром, односно сразмерно својим уделима. У супротном, потребна је изричита сагласност члана чији се удео смањује.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

П: *Чланом 55. Закона о порезу на добит правних лица дефинисан је основ за примену трансферних цена, те је у ставу 1. наведено да матично правно лице и зависна правна лица у смислу овог Закона чине групу повезаних правних лица ако је међу њима непосредна или посредна контрола над најмање 75% акција или удела.*

Чланом 59. ст. 2. наводи се да се лицем повезаним са обвезником сматра оно физичко или правно лице у чијим се односима са обвезником јавља могућност контроле или значајнијег утицаја на пословне одлуке.

У конкретној ситуацији, када је одговорно лице у једном правном лицу истовремено и власник радње за превоз робе, дакле, предузетник који нема статус правног лица и који за потребе правног лица обавља услугу превоза у 80% случајева, да ли та два лица чине групу повезаних лица у смислу Закона о порезу на добит и да ли његове одредбе треба примењивати када је реч о трансферним ценама, односно да ли у оваквом случају постоји правни основ

BELGRADE
LEGAL2014
RISK MANAGEMENT

Светска правна елита у мају у Београду

Поштоване колеге,

Имамо част да вас позовемо на конференцију ПРЕДВИЂАЊЕ И УПРАВЉАЊЕ ПРАВНИМ РИЗИЦИМА – БЕОГРАД 2014, која ће се одржати 19. маја, у хотелу Hayatt Regency у Београду, с почетком у 9.30 часова.

Организатор конференције је „АКАДЕМИК за обуке и конференције“, који, као део регионалног пројекта УПРАВЉАЊЕ ПРАВНИМ РИЗИЦИМА, организује серију правних конференција на тему управљања правним ризицима које окупљају врхунске светске, регионалне и домаће правнике.

Управљање правним ризицима јесте савремени начин дефинисања, систематизовања и управљања могућим проблемима, који могу да се појаве у правном животу било које организације. Ризици повезани с корпоративним управљањем, управљање и однос с клијентима у адвокатским канцеларијама и друштвима, радни односи, колективни уговори, концесије, дозволе, стандарди грађења – у савременом свету системски се решавају. Сваки руководилац организације, без обзира је ли то компанија, адвокатска канцеларија или лидер у јавној институцији, треба да има тачан преглед правних ризика с којима се организација суочава, да их прати и да се с њима суочава, у тренутку њиховог настајања.

Први пут у Републици Србији, међународни и домаћи експерти из различитих области управљања правним ризицима, кроз примере ће дебатовати и образлагати о томе како се предвиђа ризик и управља њиме у различитим областима права.

Очекујемо присуство око петсто правника из Србије и региона који ће моћи ексклузивно да чују излагања адвоката Тима Џоунса (Tim Jons, Freshfields Brickhaus, Derringer, Лондон), који је водио правни тим Олимпијских игара у Лондону 2012, Рикарда Угартеа (Ricardo Ugarte, Winston&Strawn, Чикаго), на тему управљања ризицима у арбитражним поступцима везаним за уговоре о инвестицијама, Метјуа Волија (Matthew Whalley, BLP, Лондон), који ће говорити о структурама управљања правним ризицима у организацијама. У корпоративном панелу организованом од домаће куће Bojović&Partners наступиће Крис Браун (Chris Brown, Norton, Rose, Fulbright, Лондон), Езер Чевахир (Cevahir Holding Истанбул), као и представник пројекта „Београд на води“, а биће речи о јавно-приватним партнерствима и правним спецификацијама у великим пројектима урбаног развоја.

На крају, у сарадњи са Адвокатском комором Србије, одржаће се веома интересантан кривичноправни панел на тему „Управљање ризицима у поступцима испред специјалних судова или одељења за организовани криминал“. Наступиће угледни кривичари Тома Фила из Београда и Анто Нобило из Загреба, а очекујемо и учешће представника Државног тужилаштва.

Цена котизације је **25.000 динара** (без ПДВ-а), а за уплату до 10. 4. 2014. године (рана пријава) организатор одобрава попуст од 10%. За пет и више учесника из исте фирме одобрава се допунски попуст од 5%. Цена котизације обухвата радни и рекламни материјал, кафу и освежења и лагани ручак у 13.00 часова.

Срдачан поздрав,

ИНГ-ПРО
ИЗДАВАЧКО-ГРАФИЧКО ДОО БЕОГРАД (ВРАЧАР)
ISO 9001:2008
Вене Нигринове 16а, 11000 Београд • Телефони: 011/2836-820, 011/2836-821 и 011/2836-822 • Телефакс: 011/2836-474
ingpro@ingpro.rs • www.ingpro.rs • www.propisi.net

П Р И Ј А В А ЗА УЧЕШЋЕ
НА КОНФЕРЕНЦИЈИ „ПРЕДВИЂАЊЕ И УПРАВЉАЊЕ ПРАВНИМ РИЗИЦИМА, БЕОГРАД 2014“:

(Попуните све тражене податке и пошаљите на мејл congress@ingpro.rs
или на факс 011/2836-474)

1. _____
_____
(Име и презиме учесника)

2. _____
(Име и презиме учесника)

3. _____
(Име и презиме учесника)

4.

(Име и презиме учесника)

5. _____
(Име и презиме учесника)

6. _____
(Име и презиме учесника)

_____
(Назив компаније / институције)

_____
(Адреса, град, држава)

_____
(Телефон, факс и е-пошта)

_____
(ПИБ)

Цена једне котизације је **25.000,00** динара без ПДВ-а.

За ране уплате до 10. 4. 2014. одобрава се попуст од 10%.
За пет и више учесника одобрава се додатни попуст од 5%.

Предрачун за уплату котизације шаљемо по добијању читко попуњене, потписане и оверене пријаве за учешће на Конференцији.

Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Износи личних примања запослених

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Регрес за коришћење годишњег одмора	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 6) Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпремнина код одласка у пензију	Према Закону о раду, исплаћује се најмање у висини 3 просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику (**59.782 × 3 = 179.346**)	Не опорезује се до износа троструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку (**59.782 × 3 = 179.346** дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене општим актом послодавца	Неопорезиво до **17.758** динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозне карте у јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно до висине стварних трошкова превоза, а највише до **3.552** дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 5) Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2) Закона о раду)	Неопорезиво до **2.132** дин. по дневници
Дневница за службено путовање у иностранство	Најмање у висини утврђеној посебним прописима (члан 118. тач. 3) Закона о раду)	Не опорезује се до износа прописаног Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник", бр. 86/07)
Теренски додатак (дневна накнада за повећане трошкове рада на терену)	Према Закону о раду, ако се предвиди општим актом, односно уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Једнократна новчана накнада запосленима за чијим је радом престала потреба (одељак IV Програма за решавање вишка запослених...) („Сл. гласник РС", бр. 64/2005... 21/2014)	Десет просечних зарада у Републици (тренутно, **597.820** дин.) за запослене који имају више од 10 година стажа осигурања, или у висини динарске противвредности 100 евра по години стажа осигурања	Не опорезује се до износа из претходне колоне, а за лица старија од 50 година живота – без ограничења износа
Стимулативне отпремнине при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом или уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

Календар догађаја...

10. МАЈ 2014.	**Једнодневни семинар: Наплата потраживања у стечају** Регионална привредна комора Нови Сад
13. МАЈ 2014.	**Једнодневни инструктивни семинар: Интерна ревизија – кључ финансијских и оперативних побољшања у пословању** Привредна комора Србије
19. МАЈ 2014.	**Правна конференција: Предвиђање и управљање правним ризицима – Београд 2014** АКАДЕМИК за обуке и конференције, хотел *Hyatt Regency*
27. МАЈ 2014.	**Једнодневни семинар: *GMP* – добра произвођачка пракса: стандардизовани процеси у производњи лекова, трендови и стање у фармацеутској индустрији** Привредна комора Србије
28. МАЈ 2014.	**Једнодневни семинар: Порески биланс за 2013. годину и иновација знања о порезу на добит** МНГ Центар
30. МАЈ 2014.	**Једнодневни инструктивни семинар: Анализа новчаних токова и финансијско планирање у функцији унапређења ликвидности привредног друштва** Привредна комора Србије

Корисни модели правних аката

Тужба ради оспоравања очинства (члан 252. ст. 4. Породичног закона)

_____ СУДУ У _____

Тужилац: _____, из _____

Тужени:

1. Малолетни _____ из _____, кога заступа његов законски заступник, мајка _____ из _____

2. Мајка малолетног детета _____ из _____, улица _____

3. Претпостављени отац детета _____ из _____

ТУЖБА
ради оспоравања очинства

Вредност спора _____ динара.
у ____ примерка са ____ прилога

Малолетног туженог _____ родила је тужена _____ дана _____ године у _____. Тужена _____ и тужени _____ у то време били су у браку, па је тужени _____ на основу чл. 45. ст. 1. Породичног закона уписан као отац детета у матичну књигу рођених.

ДОКАЗ: Извод из матичне књиге рођених за малолетног туженог.

Тужена _____ и тужени _____ прекинули су заједницу живота две године пре дана рођења малолетног туженог _____, иако њихов брак није био разведен, а тужена је засновала заједницу живота с тужиоцем дана _____. године, и та заједница живота трајала је непрекидно до дана подношења тужбе. Малолетни тужени _____ није зачет од стране туженог _____, него од стране тужиоца, који зна да је отац детета.

наставак на следећој страни

Подносилац Приговора наводи да је оцена изведена супротно закону и то из следећих разлога:

_____

_____.

Разматрајући наводе из приговора, у сарадњи с педагошко-психолошком службом школе и одељенским старешином ученика, директор је утврдио да је приговор неоснован из следећих разлога: _____

_____.

Сходно наведеном, оцена је изведена сагласно Правилнику о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Сл. гласник РС“, бр. 67/2013) / Правилнику о оцењивању ученика у средњој школи (33/99 и 108/2003), и _____ (*навести општи акт школе ако постоји*), те је директор одлучио као у диспозитиву Решења под тачком 1.

Упутство о правном средству:
Ученик, његов родитељ, односно старатељ, који сматра да су му доношењем овог Решења повређена права утврђена Законом или посебним законом, има право да поднесе захтев за заштиту права ученика Министарству просвете, науке и технолошког развоја у року од осам дана од дана сазнања за повреду својих права.

Доставити:
– ученику, родитељу, односно старатељу
– одељенском старешини
– архиви

_____

Директор школе

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

ПОРЕЗИ И АКЦИЗЕ

РАДНИ ОДНОСИ И СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

КОМПАНИЈСКО ПРАВО

БУЏЕТИ

АУТОРСКО ПРАВО И ПРАВО ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ

ОБРАЗОВАЊЕ

ЕВРОПСКО ПРАВО

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ